

13 AUG 2015

OCEAN FOREST AS
c/o Lerøy Seafood Group ASA, Postboks 7600
5020 BERGEN

Dykkar ref:
Vår ref: 2015/166345
Dato: 12.08.2015
Org.nr: 985399077

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

Mattilsynet

OCEAN FOREST AS - LOKALITET STORSKREBUKTI - VEDTAK OM GODKJENNING

Mattilsynet viser til søknad frå Ocean Forest AS angående løyve til dyrking av blåskjel ved stamfiskokalitet 13566 Storskrebukti, tilhøyrande Sjøtroll Havbruk AS. Søknaden vart oversendt av Hordaland Fylkeskommune, Regionalavdelinga, og motteke her den 13.05.2015.

Saka gjeld

- Storskrebukti - Blåskjel

Vedtak om godkjenning

Mattilsynet, avdeling Bergen og omland, gjev Ocean Forest AS løyve til dyrking av 150 tonn blåskjel (*Mytilus edulis*) ved lokalitet 13566 Storskrebukti.

Vilkår:

Ved produksjon av blåskjel skal det gjennomførast kontinuerleg oksygenmåling i den merd og på den djupna ein forventar har dårlegast levevilkår for fisken når det gjeld oksygentilgang.

Denne godkjenninga er ikkje gyldig før Hordaland Fylkeskommune har gjeve sitt løyve etter Akvakulturlova.

Vedtaket er fatta med heimel i forskrift om utvidelse av akvakulturanlegg mv § 5 Krav om godkjenning

Vi har observert:

Ocean Forest AS (OF) er ei verksemd som er eigd 50:50 av Lerøy Seafood Group AS og Miljøstiftelsen Bellona. OF opplyser følgjande om verksemdas planlagde aktivitetar:

"OF sin visjon er å bruke det vi har for mye av til å produsere det vi trenger mer av. Forskning har vist at næringssalt-overskuddet fra havbruksanlegg kan stimulere tilvekst av alger, blåskjell og andre arter på lavere trofisk nivå. På så måte renses havet samtidig som ressurser som ellers hadde gått til spille brukes til produksjon av mat og bærekraftige føringredienser. Samtidig vil algene absorbere CO2 fra atmosfæren. Ved å dyrke naturlig forekommende makroalger og blåskjell i nærheten av

et anlegg med fisk, vil en derfor kunne bidra positivt både til et mer bærekraftig havbruk samt et renere hav- og luftmiljø generelt. OF ønsker derfor å bygge på IMTA aktiviteter (Integrert Multi-Trofisk Akvakultur) som går på produksjon av flere arter fra ulike trofiske nivåer. Ocean Forest vil ha flere FoU som vil undersøke ulike IMTA arter sin evne til å ta opp og omsette næringssalter og organisk materiale fra den/de aktuelle lokalitetene og områdene rundt. OF vil også undersøke ulike strategier for produksjon, høsting og videreforedling av artene."

OF søker i dette tilfellet om å dyrke 150 tonn blåskjel (*Mytilus edulis*) på den allerede etablerte stamfisklokaliteten 13566 Storskrebukti, som tilhører Sjøtroll Havbruk AS. Søknaden er sendt inn saman med søknad frå Sjøtroll Havbruk AS om utviding av areal (frå 3 til 10 merdar) og auka biomasse (frå 780 MTB til 1560 MTB). Vedlagd OF sin søknad er samtykkeerklæring frå Sjøtroll Havbruk AS.

OF ynskjer å dyrke blåskjel frå påslag av blåskjelyngel på eigne sammlarar fram til haustbare skjel. Ut frå vedlagde teikningar er det planlagt at blåskjel skal dyrkast på sammlarar og påveksttau/strømpar innanfor to av ti merdar på lokalitet Storskrebukti; ei merd i den nordvestlege enden av anlegget, og ei merd i den søraustlege enden.

Geografisk plassering i forhold til akvakulturrelatert verksemd

Den omsøkte lokaliteten Storskrebukti ligg ved den sørvestlege breidda av Hindenesfjorden i Masfjorden kommune, like ved Storskrebukta og Stolsneset. Anlegget ligg i dag orientert nordvest-søraust. I området rundt den omsøkte lokaliteten ligg følgjande akvakulturlokalitetar:

- Om lag 2,4 km: Lokalitet 13565 Øvreås - Sjøtroll Havbruk AS (planlagt nedlagt)
- Om lag 6,6 km: Lokalitet 13642 Gongstøneset - Hindenes Marin Fisk AS
- Om lag 7,2 km: Lokalitet 13704 Vikane - Blom Fiskeoppdrett AS
- Om lag 8,0 km: Lokalitet 13965 Nesbø/Gjeldsvik - Blom Fiskeoppdrett AS
- Om lag 9,2 km: Lokalitet 10086 Rekeviki - Blom Fiskeoppdrett AS

Utløpspunkt for lakseelva Nordre Kvingovassdraget ligg i overkant av 11 km frå omsøkt lokalitet, og utløpspunkt for lakseelva Storelva (Natås) ligg om lag 16 km frå lokaliteten. Dette er ikkje oppgitt å vera nasjonale laksevassdrag. Mattilsynet er dermed ikkje kjend med at det er viktige lakseførande vassdrag i nærleiken av omsøkte lokalitet

Vassutskifting og straumforhold

Straummålingar er utført av Rådgivende Biologer AS i perioden 17.03.-15.04.2008 (5 m og 15 m djup) og 25.01.-22.02.2013 (80 m og 130 m djup). Det vart nytta straummålar av typen Sensordata SD-6000.

Overflatestraum på 5 meters djup

Hovudstraumretninga er søraust. Straummålingar visar at straumen er mindre enn 1 cm/sek 2,8 % av tida. Lengste periode med straumstille (< 2 cm/s) er ikkje oppgjeve, men rapporten stadfestar at andelen straumstille på 5 meters djup er så låg at ein kan anta at vassutskiftinga er tilnærma kontinuerleg. Gjennomsnittsstraumen på 5 m er 5,9 cm/sek. Maksimumsmålinga er på 30,4 cm/sek. Signifikant maksimumsmåling er på 9,9 cm/ sek. Neumanns parameter er 0,552, som tyder på ein stabil retning på straumen på denne djupna. Dette medfører ei effektiv straumhastigheit på 3,26 cm/sek. Vassutskiftinga er 5098 m³/m²/d.

Vassutskiftingsstraum på 15 meters djup

Hovudstraumretninga er søraust, men noko straum går også i nordvestleg retning. Straummålingar visar at straumen er mindre enn 1 cm/sek 4,7 % av tida. Lengste periode med straumstille (< 2 cm/s) er ikkje oppgjeve, men rapporten stadfestar at andelen straumstille på 15 meters djup er så låg at ein kan anta at vassutskiftinga er tilnærma kontinuerleg. Gjennomsnittsstraumen på 15 m er 4,7 cm/sek. Maksimumsmålinga er på 24,3 cm/sek. Signifikant maksimumsmåling er på 8,2 cm/ sek. Neumanns parameter er 0,224, som tyder på ein middels stabil retning på straumen på denne djupna. Dette medfører ei effektiv straumhastigheit på 1,05 cm/sek. Vassutskiftninga er 4061 m³/m²/d.

Spreiingsstraum på 80 meters djup

Hovudstraumretninga er aust-søraust, men noko straum går også i vest-nordvestleg retning. Straummålingar visar at straumen er mindre enn 1 cm/sek 80,7 % av tida. Lengste periode med straumstille (< 2 cm/s) er om lag 8,5 døgn (208 timar). Gjennomsnittsstraumen er 1,5 cm/sek. Maksimumsmålinga er på 9,4 cm/sek. Signifikant maksimumsmåling er på 2,6 cm/ sek. Neumanns parameter er 0,147, som tyder på ein lite stabil retning på straumen på denne djupna. Dette medfører ei effektiv straumhastigheit på 0,22 cm/sek. Vassutskiftninga er 1296 m³/m²/d.

Botnstraum på 130 meters djup

Hovudstraumretninga er aust og nordaust. Straummålingar visar at straumen er mindre enn 1 cm/sek 83,3 % av tida. Lengste periode med straumstille (< 2 cm/s) er om lag 10 døgn (256,5 timar). Gjennomsnittsstraumen er 1,1 cm/sek. Maksimumsmålinga er på 5 cm/sek. Signifikant maksimumsmåling er på 1,3 cm/ sek. Neumanns parameter er 0,317, som tyder på ein middels stabil retning på straumen på denne djupna. Dette medfører ei effektiv straumhastigheit på 0,35 cm/sek. Vassutskiftninga er 950 m³/m²/d.

Miljøforhold

Søknaden er vedlagt miljøundersøking gjennomført av Resipientanalyse den 08.05. og 30.05.2014. Prøvane er teke for å vurdere lokalitetens framtidige produksjonskapasitet og bereevne, og er tekne ved biomassetopp på lokaliteten. Botnen under anlegget består hovudsakleg av stein eller fjell. Kjemiske målingar frå 11 grabbspunkt indikerar at botnen under anlegget er lite påverknad av oppdrettsverksemd. Det vart ikkje påvist gassbobling eller registrert lukt av hydrogensulfid i nokon av prøvane. 10/11 punkt fekk tilstand 1 (meget god), og 1/11 fekk tilstand 2 (god). Totalt resultat av undersøkinga er lokalitetstilstand 1 (meget god). I rapporten frå Resipientanalyse konkluderast det med at MOM-B granskinga viser at nærsone i lokaliteten er lite belasta med tilførsle av organisk materiale frå oppdrettsanlegget.

Dyrehelse og dyrevelferd

Beredskapsplan og delar av internkontrollsystem som sannsynleggjer at krav til smittehygienisk og velferdsmessig forsvarleg drift kan etterlevast er vedlagt søknaden, og har element som er tilpassa omsøkte lokalitet.

Mattilsynet vurderer dette slik:

Mattilsynet vurderer formålet med produksjonen av blåskjel ved lokalitet Storskrebukti som positivt. Mattilsynet har i hovudsak lagt vekt på å vurdere om denne endringa av produksjonen på lokaliteten vil få negative konsekvensar for helse- og velferd for stamfisken som vert produsert i anlegget.

Geografisk plassering i forhold til akvakulturrelatert verksemd

Lokalitet Storskrebukti vil etter nedlegging av lokalitet Øvreås liggje over 5 km frå næraste akvakulturanlegg. Sannsynet for at dyrking av naturleg påslag av blåskjel ved lokalitet Storskrebukti vil påverke anna akvakulturverksemd i området negativt vert dermed vurdert som svært låg.

Vassutskifting og straumforhold

Dyrevernlova § 24 bokstav a seier at dyrehaldar skal sikre at dyr får godt tilsyn og stell, herunder sikre at fôr, beite og vatn er av god kvalitet, og dekkjer dyret sitt behov for næring og væske og fremjar god helse og velferd. Akvakulturdriftsforskrifta § 23 seier at installasjonar i sjø skal plasserast, utformast og vedlikehaldast på ein måte som sikrar god gjennomstrauming av reint vatn. Vidare står det i same paragraf at det basert på risikovurderingar skal takast målingar av oksygenmetning, temperatur og salinitet.

God vassutskifting er viktig for å føre friskt, oksygenrikt vatn inn i eit anlegg, og for å fjerne metabolske avfallsstoff og smittestoff frå fisken. Miljømessig optimale forhold for fisken er ei av hovudpilarane i forsvarsverket mot oppblomstring og spreiding av smittsame sjukdomar. Oksygen er truleg den viktigaste faktoren for å ha eit godt merdmiljø. Jamn straum med lite stillstand er eit ufråvikeleg krav for å sikre fisken eit godt merdmiljø med nok oksygen.

Ved lokalitet Storskrebukti er det god vassutskifting og lite stillstand når det gjeld overflatestraum og vassutskiftingsstraum (5 meter og 15 meters djupn). Ved "normale" høve der ein berre produserar matfisk i anlegget, er det difor sannsynleg at det er god nok oksygentilgang for fisken. Utsett av blåskjel like ved eller i eit anlegg vil kunne redusere vassgjennomstrøyming og medføre lågare vassutskifting i anlegget, som igjen medfører nedsett tilgang på oksygen for stamfisken. Mattilsynet vil difor stille vilkår om kontinuerleg logging av oksygennivået i anlegget ved produksjon av blåskjel på lokaliteten, for å overvake oksygentilgang for fisken.

Miljøforhold

Opphoping av sediment under anlegget kan gje gassproduksjon som igjen kan medføre fiskehelsemessige problem. Den siste miljøundersøkinga ved lokaliteten visar at denne fekk tilstand 1, beste tilstand. Ut frå resultatet frå miljøundersøkinga tydar det på at botnen under anlegget er lite påverka av oppdrettsverksemd, og at det er lite akkumulering av organisk materiale under merdane. Kor stor bereevne lokaliteten har, vil framtidige miljøundersøkingar under og etter produksjon kunne gje eit betre svar på. Ei eventuell akkumulering like i nærleiken av oppdrettslokaliteten vil kunne påverke fiskehelse og fiskevelferd negativt. Slik Mattilsynet ser det, er noko av målet bak produksjonen av blåskjel ved lokalitet Storskrebukti å undersøkje evna denne arten har til å resirkulere næringssalt og organisk materiale. Det er difor mogleg at dyrking av blåskjel i anlegget kan bidra positivt på miljøforholda gjennom å filtrere bort og nyttegjere seg av noko av det organiske materialet som kjem frå produksjonen av laksefisk på lokaliteten.

Dyrehelse- og velferd

Mattilsynet ser positivt på prosjekt som vil kunne bidra til å auke kunnskap og metodar kring produksjon av alternative artar som i dette tilfellet kan ha fleire interessante bruksområde. Likevel er det svært viktig at fiskehelse- og velferd vert ivareteke ved utsett av blåskjel på ein stamfisklokalitet.

Omsetnings- og sykdomsforskriften for akvatiske dyr § 11 seier at akvakulturdyr som vert omsett til utsett skal vera klinisk friske. Akvakulturdyra (i dette tilfellet blåskjela) skal ikkje kome frå eit akvakulturanlegg eller akvakulturområde for blautdyr med uavklart forauka dødelegheit. Desse krava gjeld både for listeførte og ikkje-listeførte sjukdomar. Vidare seier forskriftas § 12 at akvakulturdyr av artar som er mottakelege for sjukdomar på liste 1 og 2 som skal innførast til eit område som er erklært fri for ein aktuell sjukdom til utsett, skal kome frå ei sone/segment som er erklært fri for den aktuelle sjukdomen. Akvakulturdyr av artar som er vektorar for sjukdomar på liste 1 og 2 som skal innførast til eit område som er erklært fri for ein aktuell sjukdom til utsett, skal anten kome frå ei sone/ segment som er erklært fri for den aktuelle sjukdomen, eller haldast i karantene i vatn fri for det aktuelle smittestoffet tilstrekkeleg lenge til å unngå overføring av sjukdomen. Vidare må blåskjela kome frå eit område med tilsvarande fristatus for sjukdomar på liste 1 og 2 som blåskjela er mottakeleg eller vektor for, som området der mottakaranlegget Storskrebukti er lokalisert. Dette vil vera ein føresetnad for at ein kan setje ut blåskjel på lokaliteten. I dette tilfellet vil desse krava vera oppfylde når ein dyrkar fram naturleg førekomande blåskjel i fjorden som slår seg på samlarane/ påveksstauet/strømpane.

Mattilsynet vil minne om at svar på denne søknaden ikkje kan sjåast på som ei slags godkjenning av internkontrollsystemet eller beredskapsplanen for lokalitet Storskrebukti.

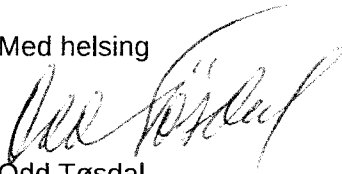
Naturmangfald

Søknaden er også vurdert etter lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfald i høve til mogleg effekt på det biologiske mangfaldet, forureining av det ytre miljø og økologisk effekt. Dei miljømessige høva er vurdert ut frå tilgjengeleg kunnskap og registreringar i området. Som nemnt vil framtidige miljøundersøkingar sei noko om kor stor bereevne lokaliteten har. Det er ikkje kjend at området innheld nasjonale eller regionale viktige miljøverdiar som kjem i konflikt med produksjon av blåskjel ved lokalitet Storskrebukti. Mattilsynet finn ikkje grunnlag for å avslå søknaden ut frå omsynet til det biologiske mangfaldet, økologisk effekt eller naturmiljøet elles. Vi finn heller ikkje grunnlag for å avslå søknaden ut frå føre-vår prinsippet, sjå naturmangfaldlova § 9.

Mattilsynet vil vurdere å trekkje godkjenninga tilbake dersom de ikkje overheld vesentlege forhold i vilkåra for godkjenninga, eller dersom de ikkje oppfyller vesentlege krav i regelverket. De plikter å halde Mattilsynet orientert om kven som er ansvarleg for verksemda.

Sjå vedlegg til tilsynsrapport.

Med helsing

Odd Tøsdal
seksjonssjef

Kopi til:

SJØTROLL HAVBRUK AS AVD OSTERFJORDEN, Bekkjarvik, 5397 BEKKJARVIK
HORDALAND FYLKESKOMMUNE REGIONALAVDELINGA, Postboks 7900, 5020 BERGEN
FISKERIDIREKTORATET REGION VEST, Postboks 185 Sentrum, 5804 BERGEN

Vedlegg:

Vedlegg til tilsynsrapport

Melding om rett til å klage over forvaltningsvedtak